

Všemocní

a šílení

TEXT VLADIMÍR SOCHA
FOTO PROFIMEDIA.CZ, LOUIS LE GRAND WIKIPEDIA.ORG

5 nejhorších římských císařů

Ti nejlepší římscí císařové byli moudří, vzdělaní a schopní. Ti nejhorší byli úplní blázni, kteří svou říši málem utopili v krvi.

Císař, který vládl starověké Římské říši, byl téměř všemocný. Přinejmenším tehdy, pokud po jeho boku věrně stála římská vojska čili legie. Od obzvláště krutých nebo výstředních císařů se však legie, římský senát a snad i celý osud nakonec odvrátil a následkem byl **krvavý pád neoblíbeného vládce**. A kteří římscí císaři byli vůbec nejhorší a jaké výstřednosti prováděli?

1. Nebezpečná botička

Jméno: Caligula
vládl: 37 až 41 n. l.
skončil: zavražděn spiklenci
Slovo Caligula je zdvojnásobení a znamená „malá vojenská bota“ nebo „botička“. Vlastník této roztomilé přezdívky, císař Gaius Caligula, proslul celou sbírkou špatných vlastností. Jeho bližní by mu tak ještě možná odpustili prostopášnost a to, že ve svém paláci zřídil nevěstinec. **Nedůvěru však budil Caligulův sklon pokládat se za všemocné božstvo stejně jako občasně záchvaty šílenství.** V jednom z nich dokonce jmenoval svého oblíbeného koně Incitáta vysokým římským úředníkem neboli konzulem. Rozsudek smrti si však Caligula podepsal hlavně mučením a vydávanými rozsudky smrti. Poté, co začal ohrožovat i vlivné Římany, byl zavražděn skupinkou spiklenců.

637

Commodus ve filmu Gladiátor. Na pravo je jeho socha v Herkulovském převleku

2. Horší než ve filmu

Jméno: Commodus
vládl: 180 až 192 n. l.
skončil: zavražděn spiklenci
Postavu císaře Commoda, syna Marka Aurelia, známe z filmu Gladiátor. Skutečný Commodus se svému filmovému protějšku skutečně podobal a v šílenosti ho ještě překonával. Válku v Germánii vést nechtěl - úplně se spokojil s předstíraným obdivem davů, když v pohodlí římské arény dorážel chomélí lvý nebo předem těžce zraněné otrocky. Představoval si přitom, že je znovuzrozeným bájným hrdinou Herkulem. V politice si počínal tak, že rozdělával významné posty svým oblíbencům a o dění na hranicích se příliš nezajímal. Svě odpůrce vraždil skrytě (například otravou jídla) i veřejně, a to nehlédě na postavení, pohlaví nebo věk. Ani se moc nedivíme, že Commodus skončil tak jako většina tyranů a byl zavražděn během spiknutí, na kterém se podílel i jeho nejbližší.

5

5. Pěkný urážlivec

Jméno: Caracalla
vládl: 211 až 217 n. l.
skončil: vraždou v choulostivé situaci
Císař Caracalla se k moci dostal díky tomu, že zavraždil vlastního bratra. Věrnost legií, kterým by se to nemuselo líbit, si pro jistotu koupil penězi. Po krvavém masakru, který rozpoutal ve městě Alexandrii, jej zdejší občané kritizovali za krutost. Císař odpověděl tím, že nechal povraždit jejich delegaci a svým legiím přikázal několikadenní vraždění a rabování ve městě. **Urážlivý a krutý Caracalla nakonec dopadl mimořádně neslavně.** Byl probodnut ze zadu členem své osobní gardy zrovna ve chvíli, kdy močil u cesty.

4

4. Císař paranoik

Jméno: Domitianus
vládl: 81 až 96 n. l.
skončil: při dvorním spiknutí
Císař Domicián byl trochu paranoik a věřil, že všude okolo něho probíhá spiknutí s cílem jej zavraždit. A podle toho se také choval. Platil si udavače a při sebemenším a ničím nepodloženém podezření nechával domnělé spiklence mučit nejhroznějším způsobem. A protože zřejmě **nevěřil ani svým katům**, raději na mučení sám dohlížel a sem tam vypomohl tím, že vynalezl nový způsob. Třeba panské Vestálky - kněžky opatrující posvátný římský oheň - nechával zaživa pohřbit i za ty nejmenší prohřešky. Nakonec Domiciána zahubilo přesně to, čeho se nejvíce obával - dvorní spiknutí, při kterém byl zavražděn dýkou.

Římské mince denáry s podobiznou císaře Domiciána

3. Vyparáděný tyran

Jméno: Elagabalus
vládl: 218 až 222 n. l.
skončil: zabit při vzpouře
Elagabalus (nebo Héliogabalus) byl zvláštní postavou i na poměry římských císařů. Vládnout začal jako nezkušený mladík a do Říma se snažil zavést nové náboženské kultury pocházející z Orientu. Stejně jako jeho předchůdce Caligula **pohoršoval tím, že nechal v paláci otevřít nevěstinec.** Také se rád sám převlékal do ženských šatů a líčil se jako žena. Horší však bylo, že se neštítal ani těch nejhorších zločinů, mezi které patřilo mučení a vraždy politických odpůrců i pouhých kritiků. Legie se od něj nakonec odvrátily a Elagabalus byl zabit při vzpouře vojska.

3